

عنوان مقاله:

بررسی نقش بوته های زرشک در انتقال عامل بیماری زنگ سیاه گندم به فصل دیگر

محل انتشار:

پژوهش های کاربردی در گیاه پزشکی، دوره 6، شماره 4 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

حجت اله ربانی نسب - بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان گلستان، سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی گرگان، ایران.

محمد رضوی - موسسه ی تحقیقات گیاه پزشکی کشور، سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران.

محمدعلی آقاجانی - بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان خراسان جنوبی، سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی بیرجند، ایران.

مهرداد عباسی - موسسه ی تحقیقات گیاه پزشکی کشور، سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران.

سپیده ساجدی - موسسه ی تحقیقات گیاه پزشکی کشور، سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران.

محمدرضا میرزایی - بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان خراسان جنوبی، سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی بیرجند، ایران.

مسعود ذاکر - بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی شاهرود، سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی شاهرود، ایران.

علی دهقانی - بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان، سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی خرم آباد، ایران.

ساسان رجایی - بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس، سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی شیراز، ایران.

مجید الداغی - بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان مازندران، سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی ساری، ایران.

خلاصه مقاله:

چکیده قارچ *Puccinia graminis f.sp. tritici* عامل بیماری زنگ سیاه گندم است. این زنگ، دویایه با سیکل کامل است که میزبان واسط آن گیاه زرشک (*Berberis spp.*) بوده و تولید مثل جنسی قارچ بر روی آن صورت می پذیرد. در برخی مناطق که یوردیوسپور ها امکان بقا در زمستان را ندارند، بوته های زرشک بازیدیوسپورهای تولیدشده توسط تلیوسپورهای زمستان گذران را پذیرفته و باعث انتقال زنگ سیاه به فصل بعد می گردند. در این تحقیق، نمونه های آلوده ی برگ زرشک به جوش های مشکوک به اسیدیوم قارچ عامل زنگ سیاه گندم از استان های خراسان شمالی، مازندران، گلستان، سمنان، فارس، لرستان و خراسان جنوبی، جمع آوری و گونه ی میزبان و همچنین ارتباط اسیدیوم ها به زنگ سیاه گندم مورد بررسی قرار گرفت. در مجموع پنج گونه و هیبرید *B. integerrima* × *vulgaris*، *B. integerrima* × *cartingia*، *B. orthobotrys* و *B. integerrima* از زرشک به عنوان میزبان شناسایی شدند. از مایه زنی اسیدیوسپورها روی ارقام گندم حساس، فقط دو مورد زنگ سیاه شناسایی شد. با مطالعات میکروسکوپی سه گونه ی *Puccinia magelhaenica*، *P. brachypodi* و *Aecidium berberidis* شناسایی شدند که هیچ کدام عامل زنگ های غلات و به ویژه زنگ سیاه نیستند؛ بنابراین جز در موارد بسیار نادر، رابطه ی مشخصی بین جوش های اسیدیوم روی درختچه زرشک و بیماری زنگ سیاه گندم در استان های مورد بررسی در این پروژه وجود نداشت.

کلمات کلیدی:

واژه های کلیدی: زرشک، زنگ سیاه، گندم، میزبان واسط

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

